

Kooste rakenneselvityksestä 2024-2025

Yhteinen kirkkovaltuusto 11.2.2026
Tommi Mäki
hallintojohtaja

►► SEURAKUNNAT

Karjalainen 6.11.11

Yhdessä vai yhtenä?

Seurakuntarajoja voidaan Joensuussakin miettiä uusiksi jo lähivuosina – joko omaehtoisesti tai pakon edessä.

Sisältö

- Lähtötilanne
- Tutkimukset 2024-2025
- Seuraavat askeleet

Lähtötilanne

Nykyrakenteessa yhtymän yksiköt tukevat seurakuntaa

Seurakuntayhtymän tehtävät

- **Hallinto- ja talouspalvelut**
(taloushallinto, budjetointi, tilinpäätös, verotus)
- **Henkilöstöhallinto**
(palvelussuhteet, palkat)
- **Kiinteistöpalvelut**
(kiinteistöjen ylläpito ja rakennuttaminen)
- **Hautaus- ja puistopalvelut**
- **Viestintä**
- **Yhteinen seurakuntatyö**
- **IT-palvelut (IITA)**

Seurakuntien tehtävät

- **Hengellinen toiminta**
 - Jumalanpalvelukset, kirkolliset toimitukset, kristillinen kasvatus ja opetus, sielunhoito, diakonia ja lähetystyö
- **Paikallinen hallinto**
 - Seurakunnalle budjetoiduista henkilöstömäärärahojen käytöstä ja rekrytoinnista päättäminen ja seuranta
 - Toimintasuunnitelmasta ja -määrärahojen käytöstä päättäminen ja seuranta
 - Testamentti- ja lahjoitusvaroista päättäminen ja seuranta

Miksi rakenneselvitys käynnistyi?

- Vaara-Karjalan kirkkoherran virka vapautui 2023
- Yhteinen kirkkoneuvosto ja Vaara-Karjalan seurakuntaneuvosto esittivät rakenteellisten vaihtoehtojen selvitystä
- Vaara-Karjalan seurakunnan haasteet
 - henkilöstön pieni määrä ja toiminnan haavoittuvuus
 - henkilöstömenojen suuri osuus talousarviossa
 - yhdistymisavustus loppumassa
 - pitkät välimatkat
 - seurakunnan jäsenmäärän väheneminen

Keskeiset rakenneselvityksen tavoitteet

Paikallisen toiminnan turvaaminen sekä kaupungissa että pitäjissä

Paikallisen identiteetin säilyttäminen

Hallinnon yksinkertaistaminen

Taloudellinen sopeutuminen
(säästämällä rakenteesta, ei toiminnasta)

Henkilöstön työhyvinvoinnin parantaminen ja irtisanomisten välttäminen hyödyntämällä eläkepoistumaa

Osaamisen hyödyntäminen kaikilla alueilla

Jäsenmäärä on vähentynyt seurakunnissa

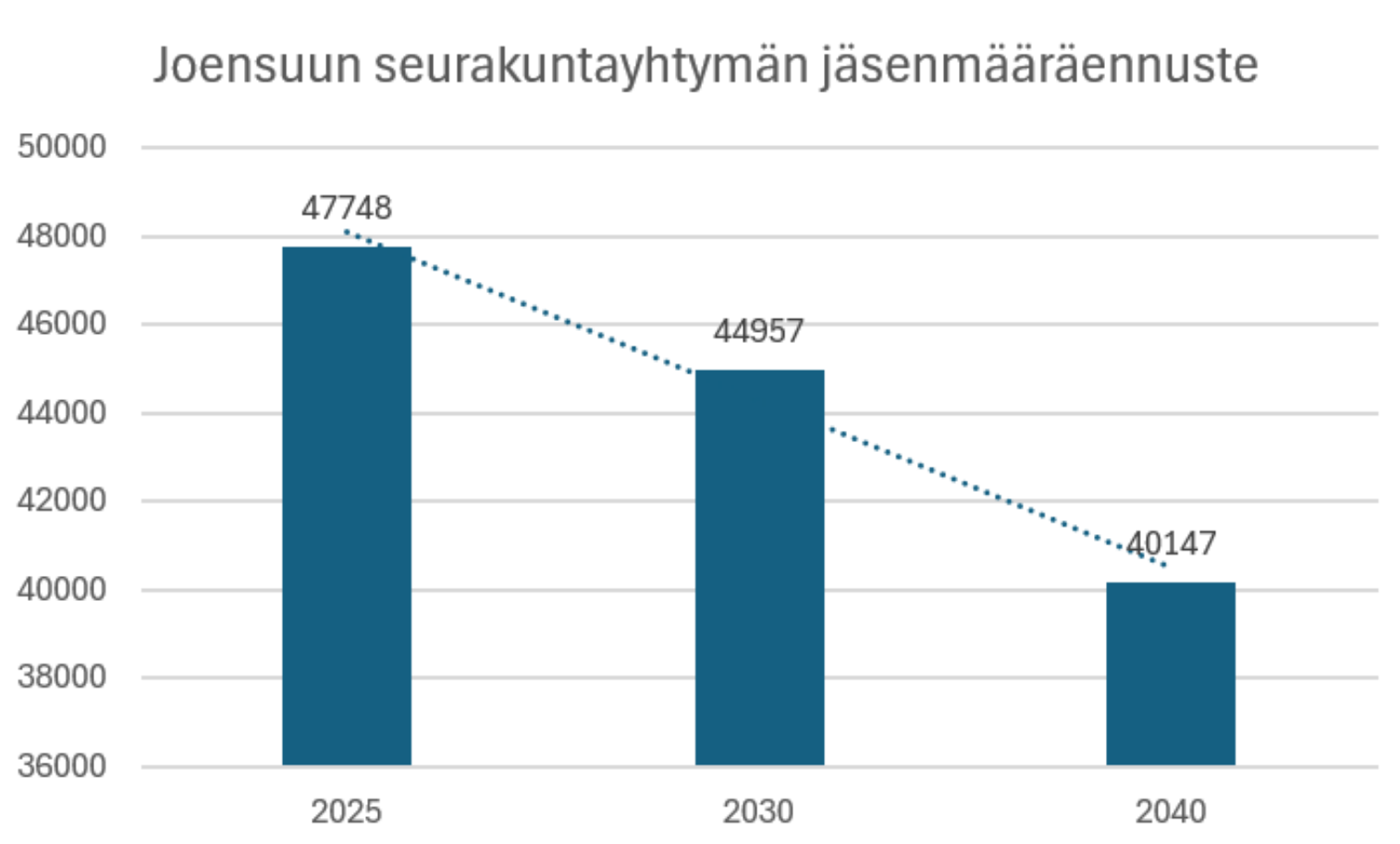

Jäsenmäärä seurakunnittain: vertailu 12/2023 vs 12/2025

SEURAKUNTA	12/2023	12/2025	MUUTOS HENKILÖINÄ	MUUTOS %
Joensuu	14 797	14 596	-201 ▼	-1,4 % ▼
Pielisensuu	13 521	13 379	-142 ▼	-1,1 % ▼
Rantakylä	9 353	8 904	-449 ▼	-4,8 % ▼
Pyhäselkä	5 136	4 882	-254 ▼	-4,9 % ▼
Eno	3 687	3 425	-262 ▼	-7,1 % ▼
Vaara-Karjala	2 451	2 244	-207 ▼	-8,4 % ▼
Jäsenmäärä yhteensä	48 945	47 430	-1 515 ▼	-3,1 % ▼

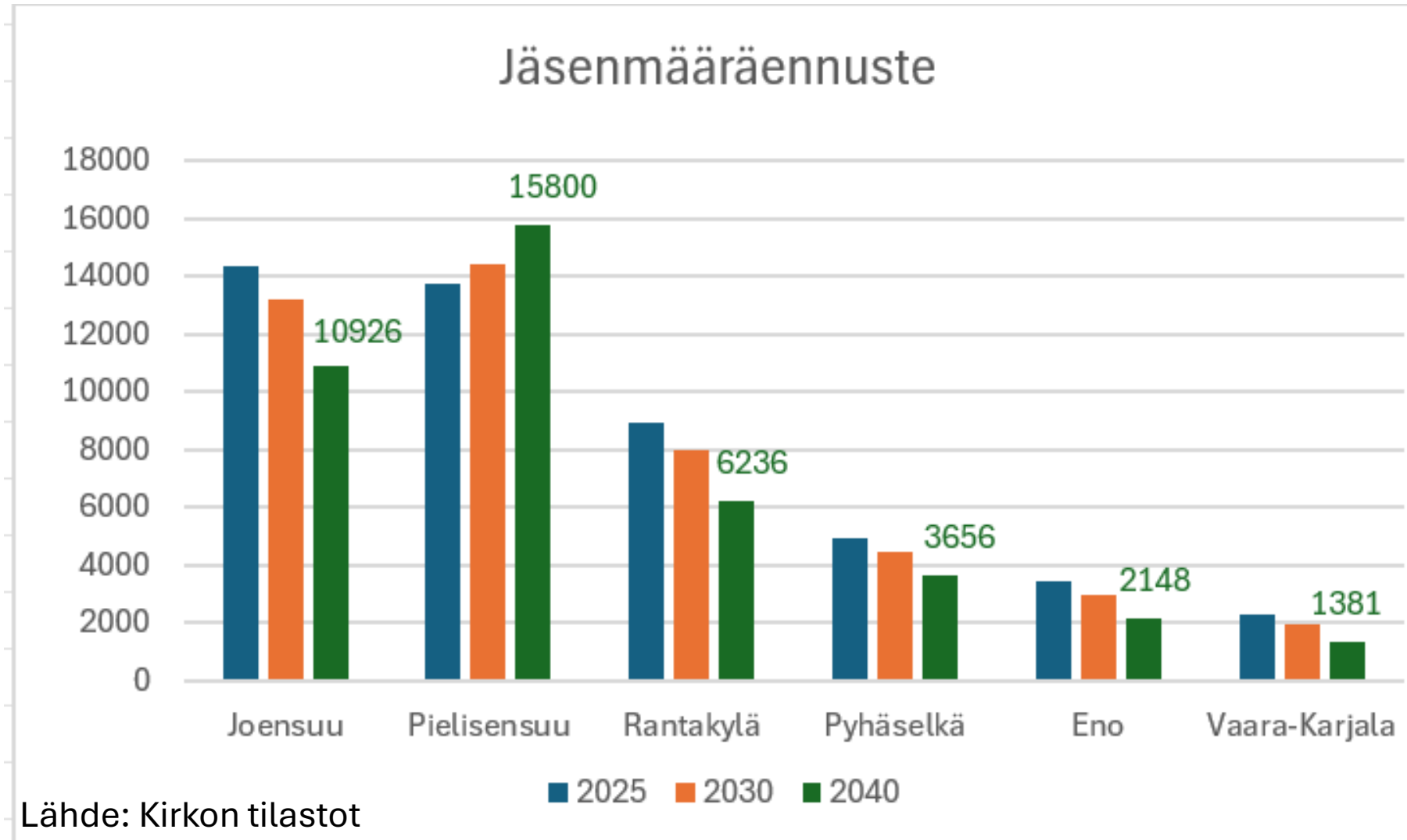
Lähde: Jäsentilasto – Kirkon tilastopalvelu

Jäsenmäärä vähenee, talous tiukentuu

Lähde: Kirkon tilastot

Ennuste jäsenmääristä vuonna 2040

Mitä toimenpiteitä tarvitaan talouden tiukentuessa?

Rahan säästäminen, jotta selviämme taloudellisesti.

Päällekkäisyyksien ja rajojen purkaminen, jotta voimme turvata toiminnan jatkumisen kaikilla alueilla, myös pitäjissä.

Henkilöstöstä huolehtiminen, jotta kohtelemme henkilöstöä tasapuolisesti.

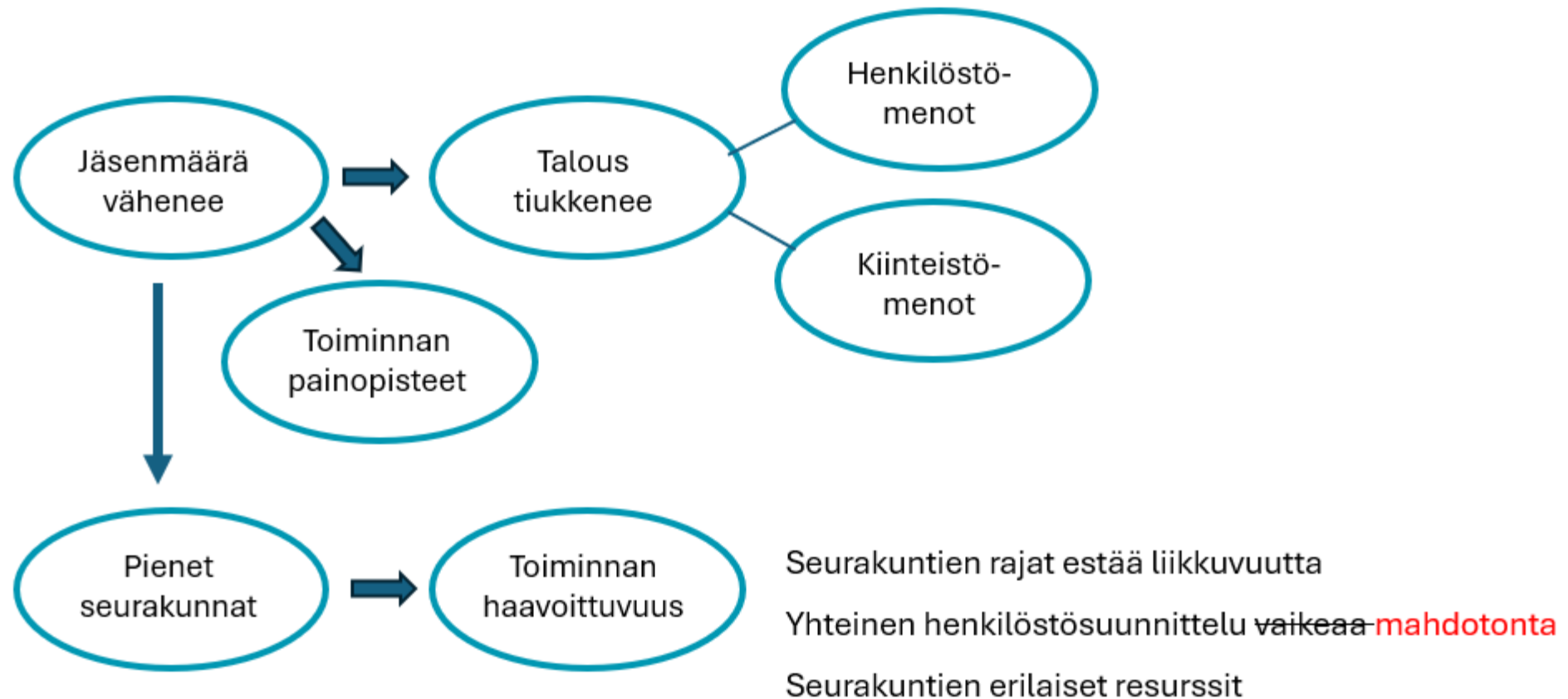
Tutkimukset 2024-2025

Rakennevaihtoehtojen kartoitus 2024

- Konsultti Sami Lahtiluoma
- Kartoitus sisälsi
 - johdon haastattelut
 - ohjausryhmän kokoukset
 - seurakuntien tapaamiset (Vaara-Karjala, Rantakylä, Eno)
 - raportit

Miksi rakennemuutos/toiminnan kehittäminen?

Rakennevaihtoehdot kartoituksen perusteella

Erilaiset yhtymämallit

- nykyinen Joensuun rakenne
- nykyinen Joensuun rakenne
-> laaja yhteistyö
- yhtymämalli, jossa virat ovat osittain seurakunnissa ja osittain yhtymässä (ns. Oulun malli)
- osa nykyisistä seurakunnista yhdistyy

/

Yhden seurakunnan malli

- Yksi seurakunta, jossa alueseurakunnat
- Yksi seurakunta, jossa lähikirkkoalueet

Lisätutkimus meille vieraammista malleista

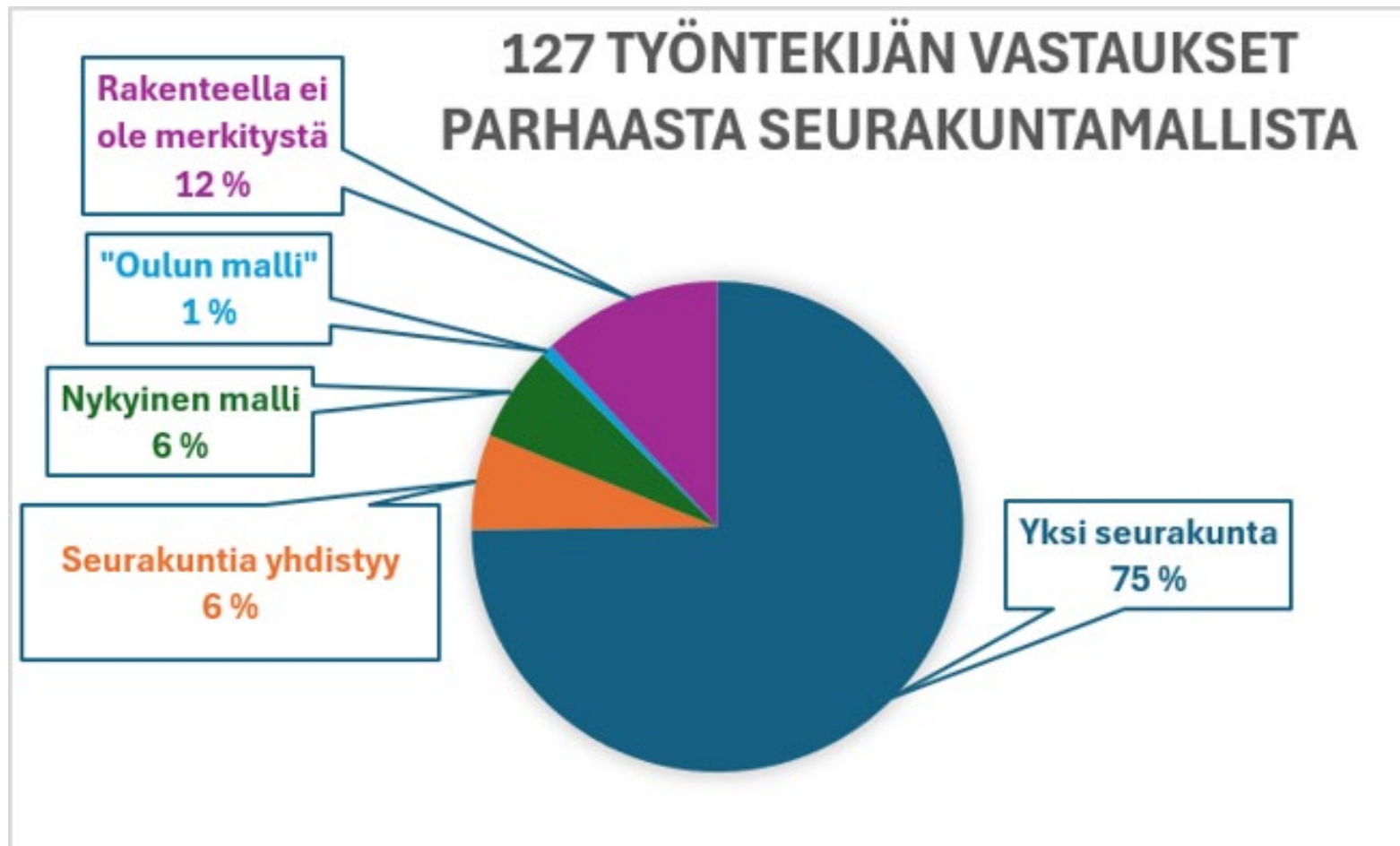
- **Sähköposti- ja puhelinhaastattelut helmikuussa 2025**
 - Kirkkoherra Hannu Haikonen, Lappeenrannan seurakuntayhtymä
 - Kirkkoherra Arja Huuskonen, Mikkelin tuomiokirkkoseurakunta
 - Yhtymäjohtaja Aarne Kiviniemi, Oulun seurakuntayhtymä
 - Hallinto- ja viestintäpäällikkö Emilia Pulkki, Kotka-Kymin seurakunta
 - Henkilöstöjohtaja Anu Hanhinen, Jyväskylän seurakunta
- **Vertailumateriaalina Kouvolan rakennetyöryhmän raportti**
 - Kouvolaassa todettiin, että yhden seurakunnan malli ratkaisee nykyiset haasteet parhaiten -> päätös rakennemuutoksesta tehty

Tutkimus seurakuntalaisten mielipiteestä

- **Innolink Oy:n paneelitutkimus** helmikuussa 2025 verkossa ja puhelimitse, yhteensä 156 vastaajaa kaikkien seurakuntien alueilta.
- **Tulokset:**
 - **Valinnanvapaus diakoniassa** on tärkeämpää kuin tuttu työntekijä.
 - **Valinnanvapaus rippikouluissa** erittäin tärkeää.
 - Tapahtumatiedot toivotaan **laajasti koko alueelta**.
 - **Työntekijöiden säilyminen** koetaan tärkeämmäksi kuin itsenäinen seurakunta ja oma kirkkoherra.
 - **Säästetään hallinnosta** mieluummin kuin palveluista.
 - **Päätöksentekojärjestelmää tulisi yksinkertaistaa.**

Henkilöstön mielipide (maaliskuu 2025)

Yhteinen kirkkoneuvosto rajasi vaihtoehdot kahteen

Yhteinen kirkkoneuvosto päätti huhtikuussa 2025 luopua muiden vaihtoehtojen tarkastelusta ja jatkaa ainoastaan kahden mallin tarkastelua: **nykyinen yhtymämalli ja yhden seurakunnan malli.**

Tulevaisuustyöryhmän SWOT-analyysi

Yhteisen kirkkoneuvoston toimeksianto: nykyisen yhtymämallin ja yhden seurakunnan mallin vahvuudet, heikkoudet, uhat ja mahdollisuudet.

Tulevaisuustyöryhmä pyysi lausunnot jokaisesta seurakuntaneuvostosta. Hyviä ja huonoja puolia löydettiin molemmista malleista.

Yhteinen kirkkoneuvosto käsitteli swot-analyysin tulokset 11.6.2025.

SWOT-analyysissä esille nousseet yhden seurakunnan mallin uhat eivät ole toteutuneet Mikkelissä (Mikkelin edustajien haastattelu 25.8.2025).

Seurakuntakierrokset syksyllä 2025

Kiinteistösuunnitelmaa ja rakenneselvitystä käytiin läpi kaikissa seurakunnissa yhteisen kirkkoneuvoston pyynnöstä.

Miten säästetään eri malleissa?

Nykyinen yhtymämalli

- **Kiinteistöistä** luovutaan osittain
- **Työntekijöiden määrää vähennetään**
 - Eläköitymisten kautta satunnaisesti siellä, missä henkilö sattuu eläköitymään
 - Työntekijöiden määrä pienenee ja erityisesti pienet seurakunnat voivat jäädä kokonaan ilman tietyn työalan työntekijää
- **Määrärahoja leikataan** yhtymän rahanjakomallin mukaisesti
 - Irtisanomalla/lomauttamalla työntekijöitä, jotta käytössä olevat määrärahat saadaan riittämään

Yhden seurakunnan malli

- **Kiinteistöistä** luovutaan osittain
- **Työntekijöiden määrää vähennetään**
 - Eläköitymisten kautta hallitusti koko alueella
 - Päällekkäisyyksiä karsimalla säästyy aikaa → pienemmät resurssit riittävät
 - Henkilötarpeita voidaan suunnitella kokonaisuutena → joka alueelle saadaan työalatiimeistä tarvittavat resurssit
- **Pienempi keikkatyöntekijöiden tarve**
- **Pienemmät hallintokustannukset**
- **Kirkkoherrojen palkat** (Joensuu, Vaara-Karjala, Pyhäselkä?)

Rakenneselvityksen tutkimustulokset

Vuosien 2024-2025 aikana tehtyjen selvitysten, haastattelujen ja paneelitutkimuksen tulokset on koottu yhteen laajaksi loppuraportiksi.

Raporttiin on kerätty myös tilastoja ja lainsäädännöllistä tietoa seurakuntajaon muutoksesta.

Selvityksen perusteella **yhden seurakunnan malli turvaisi parhaiten seurakunnalliset palvelut** kaikilla nykyisillä alueilla.

Yhden seurakunnan mallin hyödyt

Päällekkäiset hallinnolliset rakenteet poistuvat.

Seurakuntien **toiminta kaikilla työaloilla saadaan turvattua** paremmin (henkilöstöresurssien joustavuus, osaamisen hyödyntäminen laajasti).

Työhyvinvointi paranee (tiimityö, rekrytointi helpottuu ja työkuorma jakautuu tasaisemmin).

Taloudellinen sopeutuminen: Suurempi toimintayksikkö mahdollistaa säästötoimenpiteet hallitusti mm. eläköitymisiä hyödyntämällä.

Alue seurakunta/lähikirkkoalue **turvaa hengellisen identiteetin ja toiminnan lähellä seurakuntalaisia.**

Tutkimustulosten käsittely ja julkaisu

Yhteisen kirkkovaltuuston iltakoulut
(mukana nuorten vaikuttajaryhmien edustajat)

Yhteinen kirkkoneuvosto

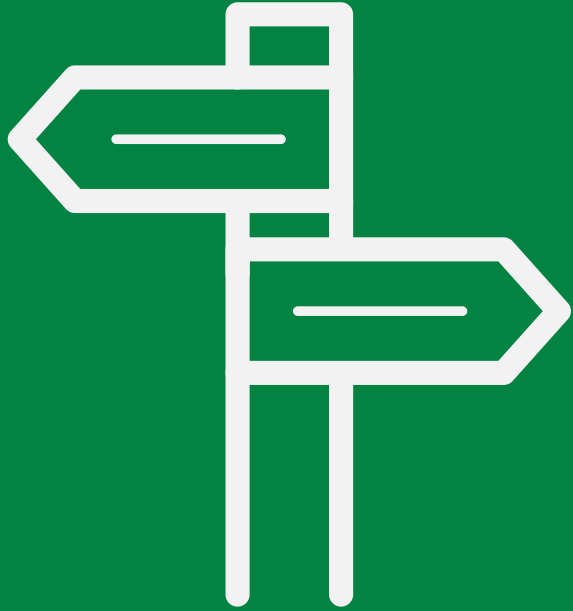
Seurakuntaneuvostot

Tulevaisuustyöryhmä

Johtoryhmä

Henkilöstöpäivät ja Teams-infot

- Teema-Puhallus-uutiskirjeet
työntekijöille, luottamushenkilöille ja
nuorten vaikuttajaryhmien edustajille
- Mediatiedotteet
- Verkkosivut:
[joensuunseurakunnat.fi/
rakenneuudistus](https://joensuunseurakunnat.fi/rakenneuudistus)
- Seurakuntien hallinnolliset päätökset
julkisia osoitteessa:
domus.evl.fi

Seuraavat askeleet

Aloite on tehty

Joensuun ja Rantakylän seurakuntien seurakuntaneuvostot ovat tehneet aloitteen kaikkien Joensuun alueen **kuuden seurakunnan yhdistymisestä** yhdeksi seurakunnaksi.

Aloitteessa esitetään nykyisen Joensuun ev.lut. seurakuntayhtymän lakkauttamista ja uuden yhteisen Joensuun seurakunnan perustamista **vuoden 2028 alusta alkaen**.

Seurakuntien jäsenillä on ollut mahdollisuus jättää aloitteesta **kannanottoja Kuopion hiippakunnan tuomiokapitulille**.

Rakennealoitteen **aikatauluun vaikutti tuomiokapitulin toive** nopeasta etenemisestä, jotta kirkkoherran virkapäätökset voidaan tehdä viivytyksettä.

Mikä muuttuisi yhden seurakunnan mallissa?

- **Seurakunnan nimi** osittain -> paikalliset alue seurakunnat/lähikirkkoalueet
- **Yksi kirkkoherra**, paikallista hengellistä elämää johtaisivat **aluekappalaiset** (vrt. Mikkeli)
- Luottamushenkilöiden määrä vähenisi, **yksinkertaiset vaalit**, vaalialueista voisi tehdä sopimuksia
- **Toiminnan määrärahojen ja testamenttien käytöstä päätettäisiin edelleen paikallisesti** alueen sovittujen käytäntöjen mukaisesti
- Tutut työntekijät pääasiassa omassa virkapaikassaan. Työntekijät koko organisaation läpäisevissä **työalatiimeissä**, jolloin yhteistyö ja sijaistaminen helppoa, osaamista voidaan hyödyntää laajasti.
- **Diakonian** apua olisi tasapuolisesti saatavilla kaikilla alueilla
- **Rippikouluun** voisi osallistua joustavammin koko Joensuun alueella

Jos aloiteprosessi jatkuu

1

Seurakuntalaisille
järjestetään avoimia
**keskustelu-
tilaisuuksia**
aloitteen sisällöstä.

2

Tuomiokapituli
pyytää
**seurakuntien
lausunnot**
yhdistymisestä.

3

Perustetaan
**järjestely-
toimikunta**
suunnittelemaan
Joensuun **oma
rakenne**malli
tarkemmin.

Jos aloite hyväksytään

Lopullisen päätöksen
aloitteen
hyväksymisestä tai
hylkäämisestä tekee
aikanaan Kirkkohallitus.

Uusi rakennemalli
voidaan ottaa käyttöön
aikaisintaan vuoden
2028 alusta.

Kiitos!